

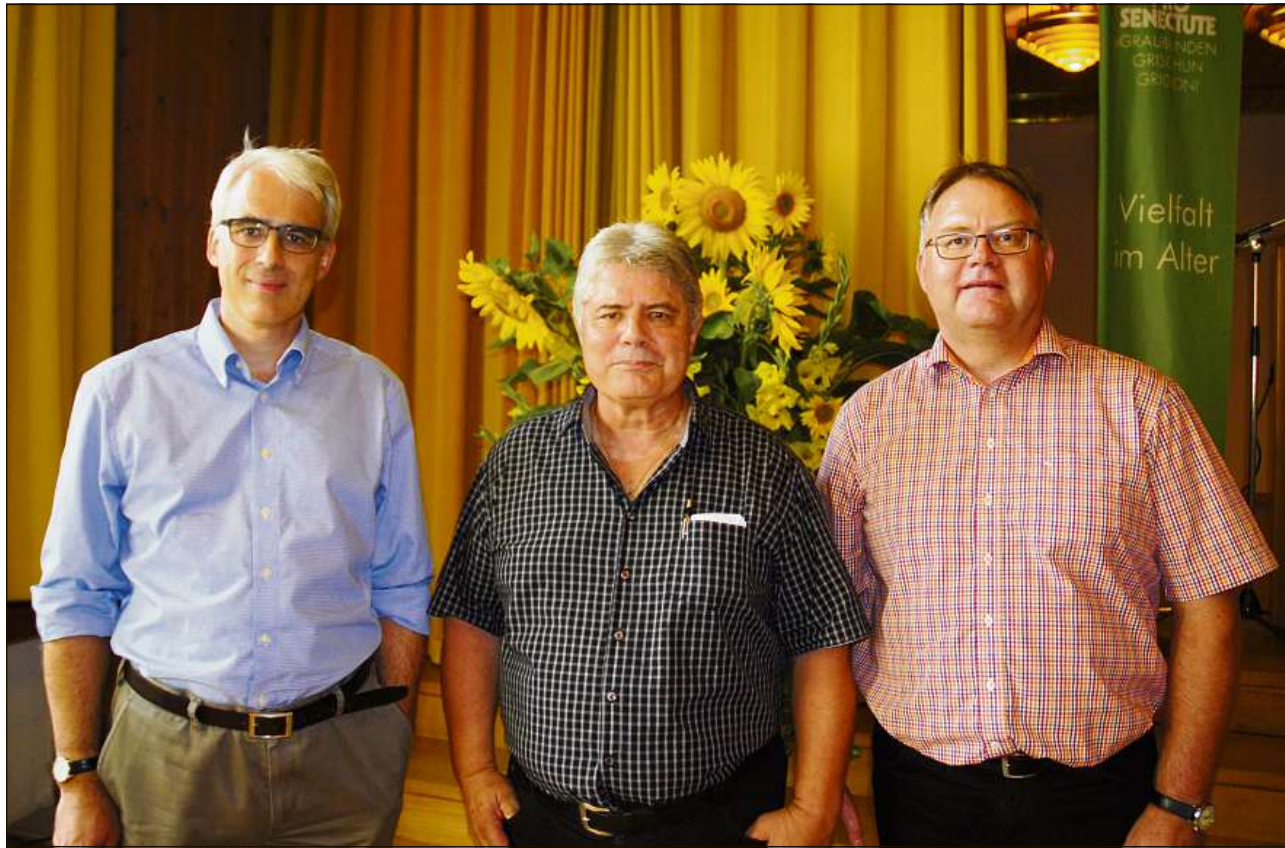
Cumiau per ina «instituziun»

Silvio Albin ei ius en pensiun, beinvegni a Curdin Casaulta

■ (anr/abc) Dacuort ha la Pro Senectute Grischun envidau ell'aula dalla claustra da Glion ad ina fiasta da cumiau per in da ses collaboraturs. Silvio Albin vala sto «instituziun» en fatgs dil social- e sanitaesser en Surselva. Ils davos 21 onns ha el gidau a muentar e transformar quels secturs. Il pli davos di da sia lavur sco menader dil post da cussegliazion Surselva ha Silvio Albin retschert in cumiau sco ei s'auda. Rodund 110 personas han dau suatientscha agl invit dalla Pro Senectute Grischun. Il post cantunal haveva organisau da Cuera anora ina fiasta pil meriteivel collaboratur en Surselva e pil beinvegni a siu successur Curdin Casaulta. Biaras personas privatas, representantas e representants da tuttas instituziuns socialas dalla regiun e d'ordeifer han vulliu dar adia personalmein a Silvio Albin. Sco persona da clav ha el tenu enta maun ed empleniu dapi 1981 numerus dossiers che pertucan il socialesser e sanitaesser dalla Surselva. Igl 1. da fevrer 1995 ha el surpriu la lavur sco menader dil post Surselva dalla Pro Senectute Grischun. En quels 21 onns e siat meins ha el gidau a muentar, transformar, fusiunar.

Cumiau cun teater

El center da sia lavur ein adina la cussegliazion ed il beinstar dils attempai dalla regiun stai. La fiastetta ha giu liug exact il davos di che la Pro Senectute Grischun ha relaschau el ella pensiun meritada. Il meinagestiu Claudio Senn ha introduciu l'occurrENZA cun in plaid da beinvegni. Ina gruppa da glieud ch'ei entrata spontan en sala ha «disturbau» siu plaid. Els han vulliu entscheiver a schubergiar

Ina persona da clav pil sanitaesser sursilvan ei ida en pensiun, da seniester a dretg: Claudio Senn, president da Pro Senectute Grischun, Silvio Albin, Curdin Casaulta.

FOTO A. BEELI

l'aula dalla claustra. Els hagian retschert quella lavur ed els selaschian ussa buca disturbar pervia da quella fiasta ed ils 110 presents en sala. L'inscenaziun «Spätsinnig» dalla gruppa da teater Colori ha s'udiu tiel program da sorpresa per Albin. La gruppa ei vegnida quater gadas en acziun cun scenas pridas ord la veta da personas attempadas e confamiliars. Sco quei ch'il meinagestiu da Pro Senectute

Grischun, Claudio Senn, ha declarau en siu beinvegni ei Albin sededicaus durant sia veta professiunala a talas personas. Mirar pils attempai, per lur sanadad, per l'autonomia personala, per occupaziun creativa ed activitads corporalas e spirtualas sco era sustegn ella cussegliazion dallas finanzas ei denton stau mo ina part da sia lavur. Gruppas da sault per seniors, gruppa da viandar...

El hagi muentau bia ed era contonschiu bia, ha Senn declarau e dau il plaid a Thomas Buchli. Il president dall'organizaziun regiunala SanaSurselva ha empriu d'enconuscher Albin sco persona enorm cumpetenta e segideivla. Cun sia reit da contacts el sanitaesser hagi el organisau essenzialmein l'organizaziun successura dalla cumissiun da sanadad dalla Regiun Surselva.

Piunier dalla Palliative Care
Cussegljer nazional Martin Candinas ei staus presents sco anteriur commember da suprastanza dalla Regiun Surselva. Sco schef dil ressort sanadad ha el collaborau cun Albin durant nov onns. En quei temps hagi el retschert 844 mails da lez, quels contacts a scret cumprovien ch'il neopensiunau seigi staus ina persuna diligenta e marcanta el sanitaesser dalla Surselva. Lavur da piunier ha Albin prestau era cun sustener la reorganizaziun dil survetsch da spitex. All'entschatta devi 14 organizaziuns ch'ins ha reduciu sin actualmein treis. Lu ha el contribuuiu essenzialmein tier la reorganizaziun dallas casas da vegls e da tgira. Durant la fasa da formar regiuns da tgira eis el staus persuna da contact pigl uffeci da sanadad e tuttas vischnauncas sursilvanas. Buca d'emblidar la lavur da piunier ch'el ha prestau per fundar la Palliative Care Surselva. Cun pissiun hagi el baghegiu si quei survetsch a favur dils moribunds e lur confamiliars.

Il cantun Grischun ha dil reminent surpriu il model sursilvan per formar l'organizaziun cantunala. «Innovativs, survetscheivels e curtesevivels» han ins qualificau il coordinatur e cussegliaier ch'ei ius en pensiun.

Igl 1. da settember 2016 ha Curdin Casaulta surpriu siu post. Sco quei che lez ha tradiu als presents hagi el saviu emprendre d'enconuscher la lavur exemplarica da Silvio Albin. Il Lumnezian ha getg ch'el spera da saver menar vinavon il post da cussegliazion Surselva dalla Pro Senectute Grischun, culs mandats ed incaricas accessoricas, da medema maniera sco siu antecessur.

Stimulont, diametral, eclatant

Exposiziun ella gallaria dil marcau a Cuera ed il cudisch d'art da Luis Coray

■ (anr/abc) Katharina Vonow e Luis Coray: Dus artists cun vias e biografias complet differentas ein stai el center dalla vernissascha che ha giu liug vengergis sera a Cuera. Ella gallaria dil marcau sur la Casa Cumin san ins admirar lur ovras pli novas. Vitier ha la Chasa Editura Rumantscha presentau il cudisch monografic dedicaus a Luis Coray. L'incumbensadra per la cultura ha plidau igl emprem. Ella halla d'entrada ell'emprema alzada dalla Casa Cumin da Cuera ha Caroline Morand saviu beneventar ina massa glieud. El plaunterren, nua che la gallaria d'exposiziun dil marcau sesanfla, havessen tuts presents nunpusseivel giu plaz. Adherents d'omisdus artists ed amaturs digl art han dau suatientscha agl invit. Gl'emprem ha la menadra dil post da cultura dil marcau da Cuera tradiu ch'ella havessi buca sminau ch'il lungatg romontsch seigi aunc aschi presents a Cuera. Ella ha getg quei en connex cuagl artist romontsch Luis Coray, oriunds da Laax e domiciliaus ella capitala grischuna. Adina puspei sedeclara el sco Romontsch ed accentuescha era sias ragischs.

Beat Stutzer, il laudatur

Suenter ils 2011 expona Luis Coray puspei ovras novas ella gallaria dil marcau. Quella gada buca persuls, mobein cun Katharina Vonow. Lezza ei da principi in cuntrast tiel Sursilvan. Gia all'entschatta dils onns otgonta ha ella entschiet a sededicar agl art. Ella ei stada ina dallas empremas dil Grischun che ha exponiu fotografias. E cun quella sparta ha ella giu grond success. Dapi 1972 ei Vonow fotografa independenta, sias ovras ein tschercadas, diversas pendan en baghetgs publics a Turitg, Berna, el Tessin, el Grischun tochen a Paris. Ils davos 16 onns

fuva ella svanida empau ord la scena d'art dil Grischun. Coray ha puspei clamau ella. El sez ch'ei ius la via cuntraria ha entschiet sia «carriera» sco pictur artist «pér» tard. Suenter ina emprema exposiziun ella gallaria Planaterra a Cuera ha el entschiet a seprentar era en sia patria. A Laax e Trun han ins saviu admirar ses maletgs characteristics, lu ein diversas exposiziuns giu la Bassa ed el Grischun suandadas.

Alla vernissascha ha igl anteriur director dil Museum d'art dil Grischun, Beat Stutzer, tenu la laudatio per omisdus artists. Lur exposiziun ei titulada cun «WeltenMundsMondi». «Aschi eclatant che las carrieras da Katharina Vonow e Luis Coray sedifferenzieschan, aschi fetg che lur fundament artistics s'opponan ed aschi different che lur ovras pon parer: Omisdus seconfruntan culla tematica, mintgin sin sia moda individuala», ha

Stutzer resumau il dialog artistic stimulont ch'ei dapresent da veser ella gallaria dil marcau a Cuera.

La monografia davart Luis Coray

Quei che pertucca ils maletgs da Coray san ins constatar en quella novissima exposiziun ch'el ha dau adia a ses sujets enconuschents. «Ins savess era manegiar ch'el ei s'emancipaus da quels», ha Stutzer manegiau. Sco ins sa seperschader ella gallaria dil marcau ha Coray bandunau il figurativ. Ussa dominescha puspei il mund dall'abstracziun, igl experimental cun atmosferas e reflexiuns.

Denter ils different plaid dalla vernissascha ha il harpist Balzer Collenberg divertiui presents cun ina «Suite for harpe» da Benjamin Britten. La musica dalla harpa ei s'accordada culla simbiosa dils dus artists. L'avertura da quell'exposiziun duala ha la Chasa Editura Ru-

mantscha cumbinau cun presentar il cudisch d'art ch'ei dedicaus cumpleina-mein a Coray. Igl ei ina monografia bilingua tudestg-romontscha che muossa il svilup e la lavur digl artist sursilvan. Sco quei che la menadra dalla casa editura, Anita Capaul, ha menziunau settracti dalla secunda monografia suenter quella ch'ei cumparida ils 2014 davart Constant Könz. Il cudisch cul tetel «Luis Coray: Munds – Welten» el format 23,5 x 27,5 cm ei buca stigmaus e surcargaus, ni cun maletgs ni cun text. Ch'ei ha dau ina buna mischeida han inagada ils treis auturs Arthur Godel, Beat Stutzer ed Erwin Ardüser procurau. Cun lur vesta silla persuna illumineschan els ils divers «Munds» ed il svilup da Coray e sia moda da s'exprimer. El ei in artist cun qualitats interdisciplinaras.

La plascheivla publicaziun bibliofila muossa sil frontispezi in maletg niev digl

artist. Ei settracta d'ina part ord il tripticon scaffius pil project cuagl ensemble musical «Ö!» da David Sontton Caflisch. Las empremas 36 paginas dil cudisch cuntegnan ils texts dils treis auturs, lu suondan sin bunamein 80 paginas ovras che muossan tut las periodas dalla pictura d'art da Coray dapi 1994 tochen oz.

Il cudisch «Luis Coray: Munds – Welten» ei cumpariu ella Chasa Editura Rumantscha. Texts bilings dad Arthur Godel, Beat Stutzer ed Erwin Ardüser. Cuvarta dira, 128 paginas. Numer ISBN 978-3-03845-038-2. Empustaziuns mira era www.chasaeditura.ch

Program accumpignont tier l'exposiziun

L'exposiziun ella gallaria dil marcau, el plaunterren dalla Casa Cumin alla Via dalla Posta 33 a Cuera cuoza tochen ils 30 da settember. Aviarta eis ella margis tochen gievgia dallas 14.00 tochen allas 17.00, il venderdis tochen allas 19.00, la sonda dallas 11.00 tochen allas 16.00. Ni era tenor cunvegnientscha, telefonar a 079 547 51 00.

Tier l'exposiziun dat ei in program accumpignont attractiv. Mesjamna, ils 14-9 allas 18.00 musica cun David Sontton Caflisch alla gegia e preleziun da Leo Tuor. Gievgia, ils 22-9 allas 18.00, Astrid Alexandre, Pascal Gamboni e Luis Coray, ghitarra e cant. La finissascha ei venderdis, ils 30-9 allas 18.00 cun Walter Lietha e Hermano Santos da Bôa Morte, ghitarra e cant.

Alla vernissascha dall'exposiziun e cudisch, da sen. a dretg: Beat Stutzer, Anita Capaul, Katharina Vonow, Erwin Ardüser e Luis Coray. Arthur Godel ha muncau.

FOTO A. BEELI